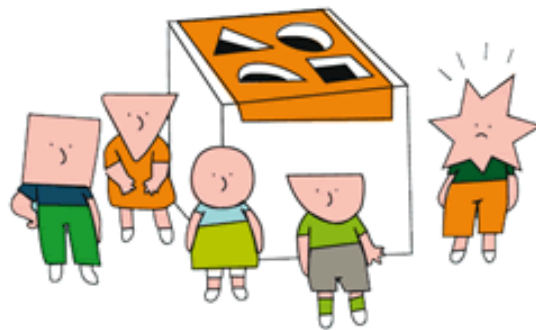

Extra
ondersteuning op
de RSG:
Pluspunt

Inleiding:

Voorwoord

Sinds de invoering van het passend onderwijs in augustus 2014 wordt er meer van scholen en het samenwerkingsverband gevraagd wanneer het aankomt op de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Scholen hebben een zorgplicht en worden geacht elke leerling die bij de school wordt aangemeld een passende plek te bieden.

De RSG vervult voor het onderwijs een regiofunctie en vindt het belangrijk om zoveel mogelijk leerlingen in de regio een passende plek te kunnen bieden, het liefst zo dicht mogelijk bij huis. Dit geldt zowel voor het onderwijsniveau als voor de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Om leerlingen goed te kunnen ondersteunen voor wat betreft de verschillende behoeftes heeft de RSG de expertise in huis: schoolmaatschappelijk werkster, leerling coaches en een orthopedagoog.

Ondanks de expertise binnen de RSG zijn er leerlingen die zich tijdelijk niet staande weten te houden binnen de reguliere onderwijssetting. Hiervoor heeft de RSG Ter Apel het Pluspunt. Het Pluspunt is een speciale voorziening voor leerlingen die tijdelijke uitvallen op de RSG omdat de ondersteuningsbehoefte van de leerling onvoldoende ondervangen kan worden vanuit de basisondersteuning. De extra aandacht en expertise die binnen het Pluspunt kan worden geboden aan de leerlingen en aan het docententeam, maakt dat de kans van slagen op het behalen van een diploma op de RSG wordt vergroot. Het Pluspunt kan dan ook gezien worden als een kans voor de leerling.

De expertise van de voorziening kan ook worden gebruikt voor andere leerlingen binnen de regio (maar geen leerlingen van de RSG), zoals leerlingen uit groep 8 binnen het basisonderwijs, die (dreigen) vast te lopen. In overleg met de basisschool kan worden gekeken of een leerling tijdelijk kan worden geplaatst in de Pluspunt om zo de leerling een nieuwe kans te geven.

Theoretisch kader

Zoals eerder aangegeven is Pluspunt een voorziening om de leerling een kans van slagen te geven binnen het regulier onderwijs. Uitgangspunt van Pluspunt is dan ook dat elke leerling onderwijs binnen de regio verdient, mits dit in redelijke mate aan de onderwijsbehoefte van de leerling kan voldoen.

1. Hierbij wordt gewerkt vanuit de principe van het progressiegericht werken (Visser, 2013). Er wordt onder andere aandacht geschonken aan de vorderingen die een leerling maakt, welke zaken al goed gaan, aan welke doelen er nog moet worden gewerkt en welke krachten de leerlingen binnen zichzelf heeft om deze doelen te behalen. Dit alles gebeurt in samenspraak met de leerling en zoveel mogelijk vanuit de leerling zelf. De aandacht voor de progressie die een leerling maakt behoort tot de vaste structuren van het programma. Er zal dan ook regelmatig met de leerlingen worden gekeken naar de progressie, hoe klein deze soms ook is.
2. Daarnaast wordt er ook handelingsgericht gewerkt (Pameijer & Beukering, 2015). Elke stap binnen het traject moet in dienst staan van het verbeteren van de onderwijssituatie en/of onderwijsbehoefte van die specifieke leerling.
3. Er worden dan ook alleen acties ingezet die in het belang zijn van de leerling, zijn/haar progressie en doelen. Er wordt voor elke leerling binnen Pluspunt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld om de doelen, de acties en de resultaten goed te kunnen monitoren. Een nauwe samenwerking met het systeem om de leerling heen is essentieel binnen Pluspunt. Pluspunt gaat dan ook uit van een systeemgerichte benadering.

DOELGROEP EN ONDERSTEUNINGSVOORZIENINGEN:

De ondersteuning die wordt geboden is een tijdelijke lesvoorziening. Deze bestaat uit:

- Externe ondersteuning
- Interne ondersteuning
- Ondersteuning bij verzuim
- Ondersteuning bij ziekte
- Individuele ondersteuning

Elk onderdeel heeft een daarbij behorende doelgroep. De doelgroep kan soms verschuiven van de ene voorziening naar de andere. De verschillende voorzieningen en de doelgroep zullen hieronder worden toegelicht.

Tijdelijke lesvoorziening:

Bij deze voorziening worden leerlingen tijdelijk uit de reguliere lessen gehaald om in plaats daarvan onderwijs te volgen binnen Pluspunt: Het gaat dan om leerlingen die uitvallen omdat ze externaliserende gedragsproblematiek laten zien (schreeuwen, grote mond, fysiek agressief).

(preventieve) Verzuimondersteuning:

Met deze voorziening (internaliserende gedragsproblematiek) wordt getracht om leerlingen die veelvuldig verzuim laten zien (overstijgt de basisondersteuning van de verzuimcoördinator), te ondersteunen zodat de schoolgang gewaarborgd blijft. Het verzuim kan voortkomen uit psychische problematiek (bv. angst), maar ook vanuit lichamelijke klachten (ziekte of beperking). In beide gevallen wordt gekeken welke stappen en afspraken er gemaakt moeten worden om de leerling binnen de school te houden. Concreet kan dit betekenen dat er afspraken worden gemaakt over het maken van toetsen, de te volgen lessen en de opbouw hiervan.

Intensieve individuele ondersteuning:

Hierbij gaat het om leerlingen die intensieve ondersteuning behoeven. Dit betekent dat ze dagelijks ondersteund worden middels Pluspunt, maar daarbij wel (grotendeels) de reguliere lessen volgen. Deze leerlingen starten bijvoorbeeld de dag bij Pluspunt, maar eindigen hier ook. Zo kunnen ze daar de dag doorspreken, huiswerkondersteuning krijgen en waar nodig individuele coaching.

Voor alle ondersteuningsvormen gelden contra indicaties. Één daarvan is de veiligheid. Wanneer de veiligheid van de leerling zelf, andere leerlingen of het schoolpersoneel in het geding is, zal een leerling niet worden toegelaten tot Pluspunt. Er zal dan moeten worden gezocht naar een andere oplossing. Daarnaast is het een voorwaarde dat er enige perspectief is voor wat betreft de terugkeer van de leerling richting het reguliere onderwijs. Wanneer dit er niet is, geldt dit als een contra indicatie voor wat betreft plaatsing in het Pluspunt. Dit ter beoordeling van de plaatsingscommissie van Pluspunt: zie personele ondersteuning Pluspunt.

Personele ondersteuning Pluspunt:

Om de doelstellingen van Pluspunt te halen is gespecialiseerde en voldoende personele inzet van belang. Zoals hierboven is beschreven omvat de extra ondersteuning verschillende voorzieningen die allemaal hun eigen expertise vragen. Ten eerste zijn geschikte docenten op de groep van Pluspunt essentieel. Het heeft de voorkeur niet meer dan 2 docenten te plaatsen op het Pluspunt. Samen verzorgen zij een volledige bezetting van Pluspunt (1.0 fte). De docenten zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Zo ondersteunen zij leerlingen, onderhouden zij contact met ouders en schrijven de OPP's van de leerlingen die gebruik maken van de Pluspuntvoorzieningen 'lesvoorziening', 'verzuimondersteuning' en 'intensieve individuele ondersteuning'. Zij worden ondersteund door een orthopedagoog en coördinator Pluspunt. De coördinator Pluspunt is betrokken bij de lesvoorziening van

Pluspunt. Dit vraagt een inzet van 4 uur per week, omgerekend 0.1 fte. Voor de lesvoorziening vraagt de inzet van de orthopedagoog 0,12 fte.

1. De orthopedagoog zal ook worden ingezet bij de overige voorzieningen van Pluspunt en zal daarin een inhoudelijk coördinerende rol op zich nemen.
2. Dit betekent dat zij onder andere de Pluspuntcollega's inhoudelijk ondersteunt, maandelijks overleggen voert en evaluatie heeft met de collega's over de Pluspunt leerlingen en scholing verzorgt binnen de school.
3. Ook zal de orthopedagoog de RSG vertegenwoordigen in de werkgroep binnen het samenwerkingsverband ten aanzien van de extra ondersteuning. Voor al deze werkzaamheden zullen ook uren moeten worden vastgesteld, namelijk 0,2 fte.
4. De orthopedagoog zit samen met de coördinator Pluspunt in de toelatingscommissie Pluspunt. Aan Pluspunt is ook een onderwijsassistent verbonden (0,3 fte). De onderwijsassistent ondersteunt de docenten tijdens verschillende momenten gedurende de dag. Aan het begin van het schooljaar zal samen met de docent worden gekeken wanneer de inzet van de onderwijsassistent gewenst is. Die uren worden geblokkeerd in de agenda van de onderwijsassistent en kunnen niet worden ingevuld voor andere taken.
Er zal ook een inzet worden gevraagd van leerlingcoaches/gedragsexperts. Hiervoor is 0,5 fte gereserveerd. Zij ondersteunen de leerlingen die gebruik maken van de voorziening 'leerlingcoach' en schrijven de OPP's voor deze leerlingen.

Wanneer leerlingen gebruik maken van Pluspunt 'lesvoorziening', 'verzuimondersteuning' of 'intensieve individuele ondersteuning' is Pluspunt eerste aanspreekpunt rondom deze leerlingen. Eventuele sancties, afspraken of regelingen worden gemaakt vanuit het Pluspunt. Andere betrokkenen rondom de leerling zoals mentoren en teamleiders worden uiteraard wel betrokken bij de leerlingen, maar het is niet wenselijk dat één van deze betrokkenen zonder medeweten van Pluspunt afspraken maakt omtrent de leerling.

Bekostiging:

Jaarlijks zal er een begroting moeten worden gemaakt over de beschikbare gelden vanuit het samenwerkingsverband. Alle 'extra ondersteuningsgelden' vanuit het samenwerkingsverband zijn geormerkt en dienen te worden besteed aan extra ondersteuningsvoorziening.

Evaluatie Pluspuntvoorzieningen:

Jaarlijks wordt Pluspunt geëvalueerd. Om te kunnen bepalen of Pluspunt een geslaagd project is, moeten we van te voren doelen stellen. Pluspunt is een speciale klas voor leerlingen die tijdelijke uitvallen op de RSG omdat de ondersteuningsbehoefte van de leerling onvoldoende ondervangen kan worden. De extra aandacht en expertise die binnen Pluspunt kan worden geboden aan de leerlingen, maar ook aan het docententeam, maakt dat de kans van slagen op het halen van een diploma op de RSG wordt vergroot. We evalueren of de leerlingen zijn overgegaan (zonder achterstanden) of zijn geslaagd. We streven naar 80% overgang op de RSG (of diploma). Voor de overige 20% hebben wij in samenwerking met het Samenwerkingsverband een passende plaats gevonden. Ook de procedure wordt jaarlijks met de betrokkenen geëvalueerd.

PROCEDURE RONDOM DE LESVOORZIENING:

Leerlingen kunnen niet zomaar worden aangemeld voor de lesvoorziening van Pluspunt. Naast een aantal voorwaarden waar een leerling aan moet voldoen, moeten er ook al een aantal acties binnen de school zijn geweest voordat de leerling in aanmerking komt voor een plaatsing. De procedure kan worden gezien als een stappenplan waarbij elke stap dient te worden doorlopen. De procedure is hieronder schematisch weergegeven.

Deelstap	Activiteiten	Doel
1. Signalering	<ul style="list-style-type: none"> ○ Signalering van overlast/afwijkend gedrag bij leerling. ○ Mentor bundelt de informatie en noteert zaken in magister. ○ Er zijn gesprekken tussen de mentor, de leerling en de ouders. 	Rapportage van gedrag en opbouw van leerlingendossier.
2. Bespreken in ondersteuningsteam	<ul style="list-style-type: none"> ○ De mentor vult een OT-formulier in en levert deze in bij de OT-coördinator. ○ De leerling wordt besproken binnen de zorgteamvergadering. ○ Er worden acties ingezet voor een bepaalde tijd. ○ Mentor heeft contact met ouders en evalueert de afgelopen periode en het resultaat van de acties. ○ Evaluatie wordt teruggekoppeld naar de OT-coördinator. 	Handelingsgerichte adviezen aan docenten en leerling met als doel verbetering van het gedrag.
3. Opnieuw bespreken in het ondersteuningsteam	<ul style="list-style-type: none"> ○ Wanneer de acties onvoldoende resultaten hebben wordt de leerling opnieuw besproken. ○ Besloten wordt of de leerling wordt aangemeld voor het Pluspunt of dat er nog andere opties zijn. 	Opnieuw opstellen van handelingsgerichte adviezen. Eventueel het advies: aanmelding Pluspunt.
4. Aanmelding lesvoorziening Pluspunt	<ul style="list-style-type: none"> ○ De mentor meldt de leerling aan voor Pluspunt en voorziet de medewerkers van Pluspunt van een 'start OPP'. ○ De plaatsingscommissie 	Beoordeling van de plaats baarheid van de leerling en op welke termijn.

	kijkt aan de hand van het dossier of de leerling plaatsbaar is.	
5. Plaatsing	<ul style="list-style-type: none"> ○ Intake en kennismakingsgesprek. ○ Afsluiten samenwerkingscontract en bespreken regels. 	Kennismaken en uitleg van het traject.
6. Uitvoering begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> ○ Samen met de leerling vaststellen van de werkdoelen. ○ Observatie. ○ Diagnostisch onderzoek. ○ Investeren in leerstof school + eventuele achterstanden. ○ Aanvullende programma's en trainingen. ○ Gedragsbeïnvloeding. ○ Werken aan individuele werkpunten. ○ Inzet hulpverlening. ○ Tussentijdse evaluaties. 	Inzicht verkrijgen in de problematiek van de jongere; oorzaken, in stand houdende factoren, krachten, zwaktes, ect. Naast het inzicht krijgen heeft deze stap ook als doel het gedrag van de leerling dusdanig te beïnvloeden dat terugkeer richting de reguliere lessen mogelijk wordt. Ook wordt er gekeken naar wat de leerling nodig heeft binnen het onderwijs en wat helpende factoren zijn.
7. Afbouw	<ul style="list-style-type: none"> ○ Voorbereiden terugkeer in reguliere lessen. 	Vaststellen van de opbrengsten, nieuwe werkdoelen en onderwijs-ondersteuningsbehoefte.
8. Afronding en terugplaatsing	<ul style="list-style-type: none"> ○ Eindevaluatie. ○ Follow up. 	Terugplaatsing van de leerling binnen de reguliere lessen met een eindrapportage en adviezen v.w.b. onderwijs-ondersteunings-behoefte.

Stappenplan lesvoorziening

Het traject van stap 5 t/m 8 heeft een duur van 12 weken. Tijdens het gehele traject wordt veelvuldig contact gezocht met ouders en worden ouders telkens geïnformeerd over de vorderingen die hun zoon of dochter maakt. Normaliter gebeurt dit tijdens de 4 wekelijkse evaluatie momenten waar ouders en de betrokken externe deskundigen bij aanwezig zijn.

Evaluatie leerlingen

Leerlingen blijven 12 weken in de lesvoorziening van Pluspunt. Het leerproces van de leerlingen in de lesvoorziening Pluspunt worden één keer in de 4 weken geëvalueerd, er vinden dus drie evaluatiemomenten plaats. Tijdens deze evaluatie zijn aanwezig: de leerling,

ouders/verzorgers, mentor van de leerling, medewerker Pluspunt en indien nodig de orthopedagoog van school, hulpverlening en wanneer nodig de coördinator Pluspunt. Tijdens deze evaluatie worden de doelen uit het OPP geëvalueerd en bijgesteld.

LESROOSTER/PROGRAMMA

Toelichting:

- Dag beginnen met thee: elke dag beginnen de leerlingen met thee en wordt de dag doorgenomen. Dit zijn de leerlingen met externaliserende gedragsproblematiek.
- Theorie: hier wordt gewerkt aan de theorie van de AVO-vakken (en de theorie van de beroepsgerichte vakken). Ook het leerwerk doen deze leerlingen op school. Docenten geven door aan de docent van de lesvoorziening Pluspunt wat de leerlingen kunnen/moeten/mogen doen.
- Toetsmoment: op de dinsdag t/m vrijdag zijn er toetsmomenten ingepland. Dit is voor het maken van SO's en PW.
- Praktisch: dit kunnen verschillende dingen zijn. Wij denken vooral aan ICT-opdrachten, puzzelen, knutselen, etc. De docent kan hier zelf aanvullingen bedenken.
- Training/kringgesprek: tijdens dit moment kunnen er trainingen worden gegeven (SOVA, weerbaarheid, VNN, etc) en kringgesprekken worden gehouden.
- Praktijk: vooral koken (en misschien techniek).
- LO/beweging: gym of bewegingsonderwijs. Dat is in een sportschool. We hebben elke dag beweging in het rooster (behalve op woensdag). We gaan elke dag bewegen door middel van een wandeling of sport.

LITERATUUR:

Pameijer, N., Beukering, T. van (2015). *Handelingsgerichte diagnostiek in het onderwijs. Een praktijkmodel voor diagnostiek en advisering*. Den Haag: Acco.

Visser, C. (2013). *Progressiegericht werken: betekenisvolle vooruitgang*. Schiedam: MainPress b.v.

Bijlage 1; taken en verantwoordelijkheden Pluspunt:

Docent Pluspunt:

- Didactische ondersteuning bieden
- Eerste aanspreekpunt 'lesvoorziening', 'verzuimvoorziening' en 'intensieve individuele ondersteuning';
 - Verzorgen toetsen
 - Voorbereiden en coördineren gesprekken
 - Agenda maken gesprekken
 - Aanspreekpunt docententeam, communicatie intern verzorgen
 - Registeren in magister
 - Opstellen OPP's
 - Verantwoordelijk voor follow up
 - Coördineren aanpak praktische vakken
 - Zorgen voor aansluiting bij reguliere programma
 - Absentie doorgeven van leerlingen
 - Contactpersoon tussenvoorziening SWV
- Individuele ondersteuning
- Aanwezig tijdens pauzes en handhaving pauzes
- Contact onderhouden externe partijen
- Aanvragen TLV's

Coördinator Pluspunt:

- Bewaken proces en grenzen van de lesvoorziening van Pluspunt
- Betrokkenen lesvoorziening aanspreken op verantwoordelijkheid
- Aanwezig tijdens evaluaties van lesvoorziening
- Aanwezig tijdens intake van lesvoorziening

Orthopedagoog:

- Eindverantwoordelijk OPP's; bewaken van inhoudelijk leerproces omtrent de leerlingen
- Eindverantwoordelijk aanvragen TLV's
- Opstellen onderwijs ondersteuningsbehoefte profiel leerling
- Maandelijks inhoudelijke evaluatie maatwerkklas
- Aanwezig tijdens gesprekken Pluspuntleerlingen
- Uitvoeren onderzoeken (orthopedagogisch)
- Overleg externe hulpverlening monitoren
- Opstellen handelingsadviezen
- CLB (consultatieve leerlingbegeleiding, ondersteuning leerling middels handelen docent)
- Scholing van organisatie
- Inhoudelijke coördinatie Pluspuntvoorzieningen

Leerlingcoach/gedragsexpert:

- Schrijven OPP's betrokken leerlingen
- Verzorgen gesprekken met alle betrokkenen
- Bewaken onderwijsproces leerlingen
- Aanspreekpunt docententeam
- Registeren magister
- Individuele (wekelijkse) ondersteuning

Onderwijsassistent Pluspunt:

- Ondersteunen van docenten

Bijlage 2: Weekoverzicht

Tijd	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
8.45-9.00 uur	Dag beginnen met thee Dag doornemen (groep 2)	Dag beginnen met thee Dag doornemen (groep 2)	Dag beginnen met thee Dag doornemen (groep 2)	Dag beginnen met thee Dag doornemen (groep 2)	Dag beginnen met thee Dag doornemen (groep 2)
9.00-9.45 uur	Theorie	Theorie/ Toetsmoment	Theorie/ Toetsmoment	Theorie/ Toetsmoment	Theorie/ Toetsmoment
9.45-10.30 uur	Theorie	Theorie	Theorie	BVM/tekenen/ Praktisch Hulp van Loh	LO / beweging (sporthal)
10.30-10.45 uur	Pauze	Pauze	Pauze	Pauze	Pauze
10.45-11.30 uur	Praktisch / Training / kringgesprek	Praktisch / Training / kringgesprek	Praktisch / Training / kringgesprek	BVM/tekenen/ Praktisch Hulp van Loh	LO / beweging (sporthal)
11.30-12.15 uur	Theorie / lopen	Theorie	Theorie /lopen	Theorie	Theorie
12.15-12.45 uur	Pauze	Pauze	Pauze	Theorie / lopen/afsluiting	Pauze
12.45-13.30 uur	Praktijk	Theorie	Praktijk Lokaal 42	Vrij: 13.00 uur	Praktisch / Training / kringgesprek
13.30-14.15 uur		LO / beweging 29b			
		Afsluiting			